

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
“Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”
Фізико-технічний інститут

КРИПТОГРАФІЯ
КОМП'ЮТЕРНИЙ ПРАКТИКУМ №2
Криптоаналіз шифру Віженера

Виконали

Студенти гр.Фб-22 Пунько Артем
гр.Фб-22 Руденко Поліна

Київ – 2024

Мета роботи:

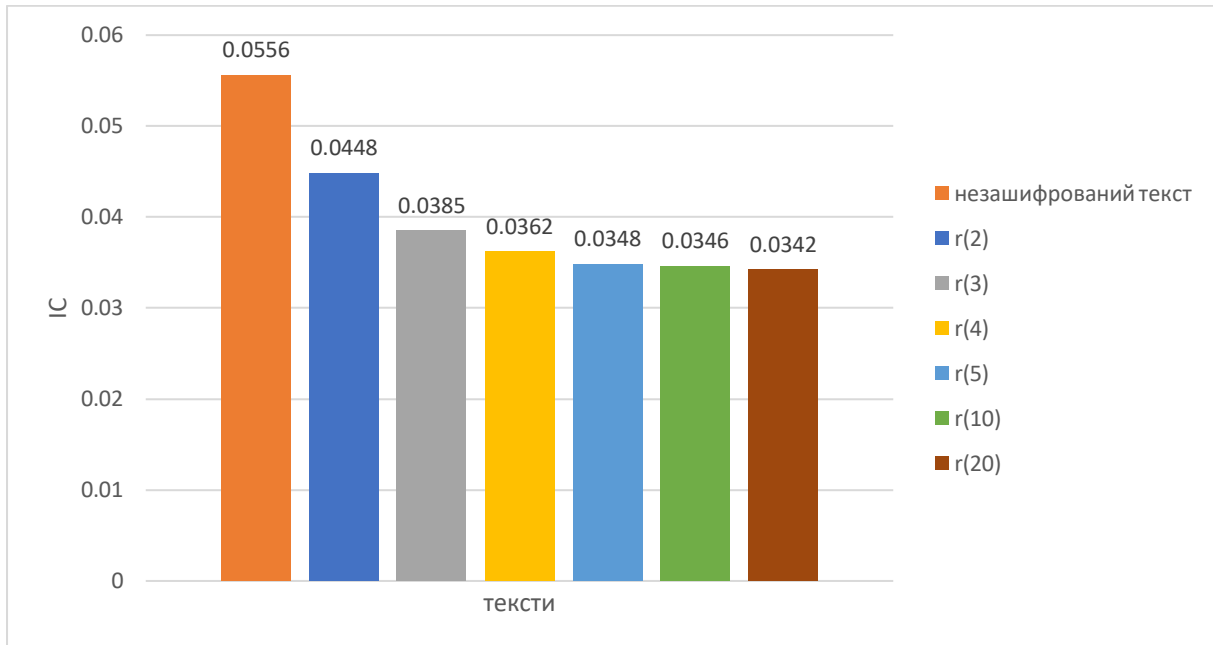
Засвоєння методів частотного криптоаналізу. Здобуття навичок роботи та аналізу поточкових шифрів гамування адитивного типу на прикладі шифру Віженера.

Хід роботи:

0. Уважно прочитати методичні вказівки до виконання комп'ютерного практикуму.
1. Самостійно підібрати текст для шифрування (2-3 кб) та ключі довжини $r = 2, 3, 4, 5$, а також довжини 10-20 знаків. Зашифрувати обраний відкритий текст шифром Віженера з цими ключами.
2. Підрахувати індекси відповідності для відкритого тексту та всіх одержаних шифртекстів і порівняти їх значення.
3. Використовуючи наведені теоретичні відомості, розшифрувати наданий шифртекст (згідно свого номеру варіанта).

1+2

(виконали перший та другий пункт в одному фрагменті коду)

Ми зашифрували відкритий текст шифром Віженера за допомогою ключів довжинами від 2-х до 20-ти і отримали індекси відповідності зашифрованих текстів.

Ключі: ок, хол, пиво, мышка, ялюблюпиво, фурионпофармучемпион.

Шифрування відбувається в такий спосіб:

```
std::string result(fileSize.QuadPart, 0);

for (size_t i = 0; i < bytesRead; i++) {
    if (buffer[i] >= 'a' && buffer[i] <= 'я') {
        int charIndex = buffer[i] - 'a';
        int shift = key[i % key.size()] - 'a';
        int newIndex;

        if (decrypt) {
            newIndex = (charIndex - shift + 32) % 32;
        }
        else {
            newIndex = (charIndex + shift) % 32;
        }

        result[i] = 'a' + newIndex;
    }
    else {
        result[i] = buffer[i];
    }
}
```

Щоб обрахувати індекс відповідності ми підраховували кількість всіх літер в тексті і кількість кожної окремої літери

```
std::map<char, int> freq;
int totalAlphabetChars = 0;

for (size_t i = 0; i < result.size(); i++) {
    if (result[i] >= 'a' && result[i] <= 'я') {
        freq[result[i]]++;
        totalAlphabetChars++;
    }
}

if (totalAlphabetChars < 2) {
    this->CoincidenceIndicesLabel->Text = "Coincidence Index: 0";
}
else {
    double indexCoincidence = 0.0;
    for (const auto& pair : freq) {
        indexCoincidence += (pair.second * (pair.second - 1.0));
    }
    indexCoincidence /= (totalAlphabetChars * (totalAlphabetChars - 1.0));

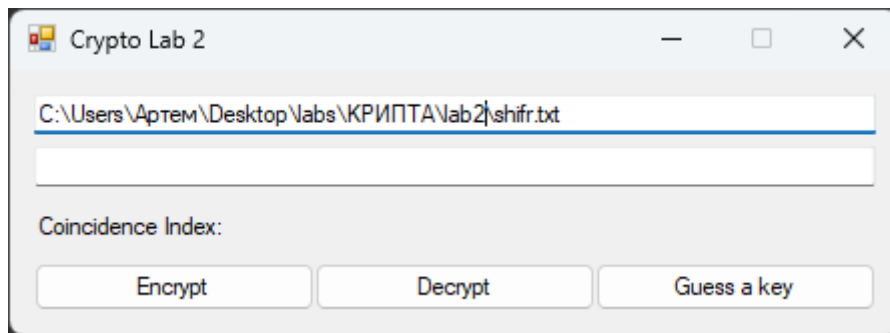
    this->CoincidenceIndicesLabel->Text = "Coincidence Index: " +
        System::Convert::ToString(System::Math::Round(indexCoincidence, 4));
}
```

І використовували дану формулу

$$I(Y) = \frac{1}{n(n-1)} \sum_{i \in Z_m} N_i(Y)(N_i(Y)-1),$$

Тобто ми підсумовували кількість кожної окремої літери помножуючи її на її кількість мінус один, і потім ділили цю суму на всю довжину тексту помножену на довжину тексту мінус один

3

Щоб намагатися вгадати довжину ключа і сам ключ, треба ввести у верхнє поле шлях до нашого зашифрованого тексту і натиснути кнопку „*Guess a key*„. Після цього ми отримаємо файл з аналізом цього тексту.

```
2: 0.035403
3: 0.033658
4: 0.035375
5: 0.033601
6: 0.035353
7: 0.043212
8: 0.035366
9: 0.033618
10: 0.035441
11: 0.033570
12: 0.035279
13: 0.033743
14: 0.056671
15: 0.033551
16: 0.035329
17: 0.033553
18: 0.035251
19: 0.033429
20: 0.035329
21: 0.043282
22: 0.035166
23: 0.033776
24: 0.035362
25: 0.033598
26: 0.035505
27: 0.033646
28: 0.056468
29: 0.033693
30: 0.035294
```

Можна побачити аномальне підвищення індексу відповідності при розбитті тексту на 14 груп, і при числах кратних 14-ти, а також аномальне, хоч і не таке велике, підвищення цього ж індексу при розбитті тексту на 7 груп і так при всіх розбиттях кратних 7, не включаючи парних чисел(бо парні числа це є кратні 14, що є довжиною нашого ключа).

В результаті ми отримали вірогідну довжину ключа і, вірогідно, сам ключ

```
The most possible key length: 14  
The most possible key: эбомчтникфуьо
```

якщо Ви спробуєте розшифрувати шифр цим ключем, то можна побачити, що текст вже частично набрав якогось сенсу

иуутиувиделмаятцикбйрвисящйийдофмойнитивпувенцййсвольаыхчралсзохронномлелсаииописывафкофобанияяхнафнослсякийозутсл
бдшодчараыморнчтпульсадиатопериодкощебйнитчпределуноынобониемкводрийтнчмокорнятлицынсыикчислбркчтощчеиррационильчч
едляпотлущныхумовпретлияомкчжествеынотраясонеукояниыелецосопрясаеыокщжностиядиймеыщамилубыхсьещевующихшрумовойкив
ремнпещемовенияшаюаюодццгополюяакшроысвополофнохуцподствалнетщезьфьтаттачнотсочынесенньстснасколеевнувремещцыхмере

Якщо прочитати текст, то можна зробити висновок, що частинка ключа „тникфу,, є скоріш за все вірною. Якщо відштовхуватись від підказки, що кожний ключ є змістовним, у мене одразу з'явилась асоціація останніх 4 літер "Фуьо" з французькою фамілією Фуко. Якщо зауглити " мчттник фуко" можна отримати таку річ як "Маятник Фуко". Якщо прогнати ключ "эбомаятникфуко", то можна побачити що текст майже набув сенсу.

иутяувиделмаятцикшарвисящйийдолгойнитипувеннойсвольтыхчравизохронномлеличиописывафколебанияязнафноивсякийошутсл
быподчарамиморнойпульсациитопериодколебийнийопределеноыношенииемквадритногокорнядлицинитикчислуркчтороеиррационально
едляподлунныхумовпредлицомбожественнойрационеукоснительносопрягаеыокжностисдийметрамилюбыхсьществующиххрумовкакив
ремнпещемовенияшаюаюодццгополюяакшроысвополофнохуцподствалнетщезьфьтаттачнотсочынесенньстснасколеевнувремещцыхмере

Але по перших словах видно помилку в другій літері, можна припустити, що малось на увазі слово «тут». Тоді вийде фраза «и тут я увидел маятник»

Так як буква «Ы» стоїть на дев'ять позицій вправо від букви «Т», то букву «Б» треба здвинути на дев'ять позицій вправо, отримавши букву «К».

Вийде ключ «экомаятникфуко»

итутяувиделмаятникшарвисящйийнадолгойнитипущеннойсвольтыхчравизохронномвеличиописывалколебанияязналноивсякийошутил
быподчарамимернойпульсациичтопериодколебанийопределенотношенииемквадратногокорнядлинынитикчислуркотроеиррационально
едляподлунныхумовпредлицомбожественнойрационеукоснительносопрягаеыокжностисдиаметрамилюбыхсуществующихкруговкакив
ремнпещемовенияшаюаюодццгополюяакшроысвополофнохуцподствалнетщезьфьтаттачнотсочынесенньстснасколеевнувремещцыхмере

Тепер текст повністю без помилок!

До речі, в цілому вже на другому пункті можна було спробувати використати методику з третього пункту, де ми просто рахували відступи від букв, але нам одразу прийшла в голову асоціація з прізвищем і ми одразу використали цей метод, але не відмітити можливість чисто математичного способу ми не могли.

Висновок:

Завдяки цій лабораторній роботі ми навчилися працювати з шифром Віженера: дізнались що таке індекс відповідності, навчилися шифрувати і дешифрувати шифром Віженера, а також взламувати цей шифр завдяки теоретичним знанням криптології.